

IGAZSÁGÜGYI MINISZTERIUM
EMBERI JOGI MUNKACSOPORT TITKÁRSÁGA

MENEKÜLTÜGYÉRT FELELŐS TEMATIKUS MUNKACSOPORT

IKT. SZÁM: VII-EJMCS/6/2 (2024)

MELLÉKLET: JELENLÉTI ÍV

EMLÉKEZTETŐ
2024. DECEMBER 2.

Helyszín: 1051 Budapest, József Attila u. 2-4. I. emelet 129. tárgyaló

Időpont: 2024. december 2. 10.00 óra

Tárgy: Menekültügyért Felelős Tematikus Munkacsoport ülése

Jelen vannak: a mellékelt jelenléti ív szerint

Dr. Kiss Attila r. vezérőrnagy kabinetfőnök úr köszöntötte a résztvevőket és a napirendi pont ismertetése után átadta a szót dr. Mágó András r. alezredes igazgató úrnak.

1.napirend: Ukrán menedékesek helyzete

Előadó: dr. Mágó András r. alezredes, menekültügyi igazgató, Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság

A 2024. november 24-i adatok szerint 42.418 fő kapott menedékesként elismerést a háború kitörése óta. Az összkérelem szám 48.594, vagyis az elismerési ráta nagyon magas, 3158 fő részesült befogadotti elismerésben. Befogadotti elismerésben az részesíthető, aki már a háború kitörését megelőző időszakban elhagyta Ukrajna területét. A kérelmezői létszám átlagosan 31,89 fő munkanaponként. A kérelmezők rögzítése munkaszüneti napokon a kormányablakokban vagy a nyírbátori gyűjtőponton valósul meg. A kormányablakok országosan több, mint 300 helyen érhetőek el, ahol mindösszesen napi 2-3 kérelmet adnak be munkanaponként. Ezen kérelmeket kizárólag a budapesti menekültügyi ügyfélszolgálaton nyújtják be az érintettek.

Ellátási kérdésekben a rendszeres létfenntartási támogatás folyósításában jár el az Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság. A természetbeni ellátások összege csökken, de folyamatos az igény erre a támogatásra. A háború kitörése óta 3 milliárd 79 millió forintot fordított az Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság e támogatás folyósítására. A menekültügyi hatóságnak, illetve a befogadó intézményrendszernek kivételes esetben volt ellátási kötelezettsége a menedékkérőkkel kapcsolatban. Eddig 2 fő olyan menedékes volt, aki a korábbi jogszabályváltozás okán az Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság befogadó intézményében volt elhelyezve. Az új jogszabály alapján a róluk való gondoskodást a Magyar Máltai Szeretetszolgálat átvette.

A menedékes jogcím elérhetősége az Európai Unió jogalkotására figyelemmel 2026. március 4-ig biztosított. A kiállított menedékes okmányok az azokon feltüntetett időponttól függetlenül 2026. március 4-ig érvényben maradnak.

Dr. Kiss Attila r. vezérőrnagy kabinetfőnök úr tájékoztatta a résztvevőket, hogy az ülésre Pál Norbert kormánybiztos úr is meghívást kapott, aki egyéb hivatalos elfoglaltsága miatt sajnos nem tudott eljönni. Amennyiben a jelenlévőknek kérdése van, azokat szíveskedjenek feltenni és a válaszokat írásban meg fogják kapni.

Kováts András (Menedék Egyesület) az augusztusi jogszabályváltozásra hivatkozással kérdezte meg, hogy a háború által nem érintett megyék havonkénti felülvizsgálata megtörtént-e. A közelmúltbeli kárpátaljai rakétatámadások okán nem kellene-e a korábbihoz képest más álláspontra helyezkedni? Amennyiben a kérdésekben a jelenlévők nem illetékesek, kéri a kérdést továbbítani kormánybiztos úrnak.

Dr. Mágó András r. alezredes igazgató úr (Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság) elmondta, hogy a hivatalos megjelenítési hely a safeinhungary.gov.hu, de erről bővebben kormánybiztos úr tud nyilatkozni.

Dr. Radnai Noémi (ENSZ Menekültügyi Főbiztosság) megosztott néhány tapasztalatot, amelyet a menedékesekkel kapcsolatban végzett munkájuk során szereztek. Októberben tették közzé a 2024-es helyzetfelmérésről szóló jelentést, amely a magyar Menekültügyi Koordinációs Fórum megbízásából készült. A jelentés az Ukrajnából érkezők legégetőbb szükségleteit hivatott feltárni és angol nyelven elérhető az UNHCR adatportálján Socio-Economic Insights Survey néven¹. Az ideiglenes védelem végével összefüggésben megjegyezte, hogy a harmadik országból érkező országok állampolgáiról szóló új törvényben

¹ https://migrant-integration.ec.europa.eu/library-document/hungary-socio-economic-insights-survey-2024_en

biztosított tartózkodási jogcímeik (nemzeti kártya, nemzeti tartózkodási kártya) alapján látható, hogy az ukrán állampolgárok vonatkozásában az ideiglenes védelem lejártával is rendelkezésre állnak bizonyos lehetőségek. Az ideiglenes védelem végét követően azonban a sérülékeny személyek jogi státusza nem rendezett, védelem nélkül maradhatnak Magyarországon. Kérdezte hogy melyek a Kormány tervei a probléma kezelésére. Becslései szerint 2600-2700 fő veszítette el a támogatott lakhatáshoz való hozzáférést. Közöttük sok a többgyermekes roma család, akik anyagi helyzetük és a származásuk miatti diszkrimináció miatt nem tudják fedezni a lakhatásukat. Kérdezte, hogy melyek a Kormány tervei arra az esetre, ha újabb menekülthullám érkezne.

Dr. Mágó András r. alezredes igazgató úr kifejtette, hogy egy újabb, nagy menekülthullámot ugyanolyan hatékonyággal, sőt még jobban tudnák kezelni, mint a háború kitörésekor. A menekültügyi információs - és nyilvántartó rendszer 2022. nyári fejlesztése nyomán a határrendészet által kezelt külföldiek adatai könnyebben hozzáférhetővé váltak, amely az ügyfélszolgálati rögzítési munkát jelentősen meggyorsította. A gyűjtőpont tapasztalatait is be tudják építeni a jövőbeli munkába.

Dr. Gömbös Sándor r. dandártábornok főigazgató úr (Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság) hozzátette, hogy a magyarországi munkaerőpiac hozzáférhető, az ukrán állampolgárok továbbra is kedvezményezett körben maradnak. A lejárt ukrainai útlevelek tárgyában történt jogszabály módosítás annak érdekében, hogy a háború előtt érkezett ukrán állampolgárok is maradhassanak hazánkban. Maradéktalanul felkészült a kritikus infrastruktúra is az esetlegesen érkező újabb nagy menekülthullámra.

Dr. Kiss Attila r. vezérőrnagy kabinetfőnök úr elmondta az ukrán ideiglenes forgalmi engedélyekkel kapcsolatban, hogy a nemzetközi egyezmény nem teszi lehetővé az ukrán nyelvű ideiglenes forgalmi engedéllyel rendelkező gépjárművek beléptetését. A megoldás kidolgozása még folyamatban van, lehetséges, hogy veszélyhelyzeti Kormányrendelettel kerül majd a kérdéskör szabályozásra. Az ukrán vezetői engedélyek problematikája is megoldásra vár, ezzel kapcsolatban az Országos Rendőr-főkapitányság fog kidolgozni egy ellenőrzési eljárást.

Kováts András (Menedék Egyesület) kérdésként fogalmazta meg, hogy a jövő februárban bekövetkező harmadik évfordulóra való tekintettel van-e lehetőség arra, hogy az ukrán menedékesek számbavételre kerüljenek, például a munkaerőpiaci, szociális és a kötelező közoktatási részvételük tárgyában.

Dr. Kiss Attila r. vezérőrnagy kabinetfőnök úr jelezte, hogy a kérdést kormánybiztos úrhoz fogja továbbítani.

Dr. Mágó András r. alezredes igazgató úr, (kiemelte, hogy a menedékesek státuszának kötelező felülvizsgálatát jogszabály nem írja elő.

Kováts András (Menedék Egyesület) hozzáfűzte, hogy ez egy szabályozási hézag, érdemes lenne a kérdéssel foglalkozni, hiszen ezek az emberek tartósan el tudnak tűnni a hatóságok szeme elől.

Dombos Tamás (Háttér Társaság) sajnálattal jegyezte meg, hogy a szabad mozgással rendelkező családtagok biometrikus adatainak rögzítése hónapok óta nem működik. Az érintettek a kiállított igazolással sajnos nem tudnak utazni, az ORFK azt nem fogadja el. Javasolta továbbá, hogy a Miniszterelnökségen készülő rasszizmus, idegengyűlölet és megkülönböztetés elleni stratégia ezen munkacsoport keretében is kerüljön megtárgyalásra.

Dr. Gömbös Sándor r. dandártábornok főigazgató úr elmondta, hogy az okmánykiállítással kapcsolatos technikai probléma megoldódott. Amennyiben két héten belül nem kapják kézhez az okmányt, úgy kérte, jelezzék azt részükre.

Dr. Bolcsik Zoltán államtitkár úr nem zárkózott el a rasszizmus, idegengyűlölet és megkülönböztetés elleni stratégia megtárgyalásától. Kérte, hogy kerüljön bekérésre a Joggyenylőségért Felelős Tematikus Munkacsoporttól az anyag és a javaslat, amely majd áttekintésre kerül. Egyéb kérdés, észrevétel hiányában Államtitkár Úr megköszönte a részvételt és berekesztette az ülést.

Hangfelvétel alapján készítette: dr. Tollas Orsolya vezető-kormányfőtanácsos, Emberi Jogi Munkacsoport, IM

Jóváhagyta: Dr. Bolcsik Zoltán rendészeti államtitkár, BM